

НАСЪРЧАВАНЕ И МОТИВИРАНЕ НА ДЕЦАТА ЗА УСВОЯВАНЕ НА НОРМИ НА ПРАВСТВЕНОСТ И ПРАВИЛА НА ПОВЕДЕНИЕ С ПОМОЩТА НА ИНОВАТИВНИТЕ ТЕХНОЛОГИИ

Любка Ст. Димова
ДГ „Слънчо”, гр.Пазарджик

РЕЗЮМЕ

Настоящия доклад разглежда положителните резултати, които се постигат с включването на иновативни технологии в учебно – възпитателния процес при работа с деца от предучилищна възраст. Докладът отразява постигнати резултати от реализирана педагогическа ситуация на отворени врата посветена на затвърдяване и систематизиране знанията на децата за правилата на поведение в обществото и детската градина. В разработката се представя използването на мултимедийната презентация и разработени интерактивни материали подчинени на темата. Използваните технологии и средства имат положително въздействие за овладяване от децата на правила и норми на поведение и стимулират желанието им да бъдат активни участници в реализирането на предложената педагогическа ситуация.

Ключови думи: иновативни технологии, учебно-възпитателен процес, положително въздействие.

ENCOURAGING AND MOTIVATING CHILDREN TO LEARN NORMS OF MORALITY AND RULES OF CONDUCT WITH THE HELP OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES

Lubka St. Dimova
DG "Slancho", Pazardzhik

SUMMARY

This report examines the positive results that are achieved with the inclusion of innovative technologies in the educational process when working with preschool children. The report reflects the achieved results from the realized pedagogical situation in an open door dedicated to consolidating and systematizing the knowledge of the children about the rules of behavior in the society and the kindergarten. The development presents the use of the multimedia presentation and developed interactive materials related to the topic. The technologies and means used have a positive impact on children's mastery of rules and norms of behavior and stimulate their desire to be active participants in the implementation of the proposed pedagogical situation.

Key words: innovative technologies, educational process, positive impact.

„ВСИЧКО, което трябва да зная съм научил в детската градина. Повечето от онова, което ми е било потребно, за да се науча как да живея, какво да правя, как да се държа – съм научил от детската градина. Мъдростта не е горе на върха, където блести заветната диплома, а там в пясъчника на детската площадка в предучилищната група. „

Детската градина е първата степен на образователната система у нас още от 10 август 1882г., когато в Свищов в дома на Алекси Гълчавата, Никола Живков и съпругата му откриват първата забавачница у нас, наречена „Детинска мъдрост”. Събират се петдесет и три деца на възраст от четири до седем години. Идеята на учредителя - учител, книжовник и обществен деец Никола Живков, е децата да се възпитават "по български дух, по български характер". Това първо българско възпитателно заведение за деца от предучилищна възраст, издържано от общината, съществува няколко месеца. През 1887г. Никола Живков издава първото ръководство за работа в детските градини, наречено „Детска мъдрост“.

Именно тази детска градина слага началото на предучилищното възпитание в България.

От тогава до сега детските градини, като първо звено в образователната система у нас изпълняват две важни функции. Първата е социална – осигуряват помощ на родителите при отглеждането на децата и им дават възможност едновременно да работят и да се грижат за малчуганите. Втората, и далеч по-важна функция е създаване на условия за възпитание и обучение на децата, стимулиране на социализацията им и развитие на техните интереси, способности и възможности.

„Предучилищното образование полага основите за учене през целия живот и социална интеграция на децата, като осигурява познавателното, езиковото, социалното и емоционалното им развитие, отчитайки значението на играта в процеса на ученето.”
(Закон за предучилищното и училищното образование)

„Потребностите на децата обаче се променят и традиционният модел на работа в детската градина би трябвало да премине на друг етап от своето развитие. Статичното положение на децата и ролята им на обекти за въздействие, а не на равноправни партньори при взаимодействие, ги потиска, което води до неефективност в работата. Това налага използването на иновативни методи и подходи за постигането на по-добри резултати от дейността на деца и учители. Тук ролята на педагога е лидерска, но не като външен наблюдател, контролиращ събитията, а като равноправен участник в детския колектив.“ (Национална стратегия за въвеждане на ИКТ в българските училища)

Съвременният образователно-възпитателен процес в детската градина се осъществява както с помощта на традиционните методи и средства, така и чрез използването на нови и иновативни технологии в отговор на различните потребности и нарасналите очаквания на днешните деца.

Терминът иновация произлиза от латинското „novatio“, и преведен дословно означава „по посока на изменението”, употребата на нови идеи, процеси и практики базирани се на ново приложение на науката или техниката.

Технология (от на гръцки: *téchne* — изкуство, майсторство, умение и на гръцки: *логия* — изучаване) — съвкупност от методи и инструменти за постигане на желан резултат. Технологията включва последователността на операциите и процедурите, тя е тясно свързана с използваните материали и техники.

По смисъла на думите понятието иновативни технологии се разглежда като непрекъснат, творчески процес на създаване и реализиране на новости.

„Иновационният път на усъвършенстване на педагогическия процес е въвеждането на иновационни решения на родени в практиката нови, нестандартни решения, които

осигуряват ефективност на процеса. Какво представлява педагогическата иновация? – Чрез нея се решават организационни и съдържателни проблеми на образованието в определена образователна област (отделна занималня, детска градина, училище, класна стая.)” (Радкова,2012:5)

Част от иновативните технологии, които вече ефективно се използват при ежедневната работа на педагозите в детската градина включват и навлизането на информационните и комуникационни средства за реализиране на педагогическия процес. Имайки предвид, че децата от най-ранна детска възраст вече имат достатъчно добри познания за информационните технологии и спокойно и непринудено боравят с компютър съвсем реална е нуждата от актуализация на методите и средствата за реализиране на ефективна образователно - възпитателна работа.

Чрез употребата на информационните компютърни технологии на децата и преподавателите се осигурява достъп до голямо количество съвременна и разнообразна информация, което улеснява децата при усвояването, а педагозите – при подготовката на учебния материал.

При планиране на дейностите си в годишния план на групата освен работата си с децата заложихме и на стимулиране и насърчаване на творчеството и инициативността на родителите, стремейки се към повишаване на тяхната информираност и интереса към учебното съдържание и детските проблеми, към осъзнаване необходимостта от постоянно сътрудничество между родителите и учителите на групата в името на децата.

В мероприятията, които заложихме в годишния план за работа със семейството, който традиционно се приема и утвърждава в детското заведение и реализирахме или предстои да реализираме, активно използваме иновативните технологии като средство за насърчаване на диалога между поколенията и въвличането на родителите в живота на групата.

Използването на презентации в образователно - възпитателния процес провокира и стимулира детското развитие, а при срещите ни с родителите води до повишаване на техния интерес и мотивирането им да проявят на съпричастност към педагогическия и възпитателен процес.

През учебната годината в групата се проведеха няколко анкети: „ Защо в ДГ е интересно?”, „Познавам ли режима на детето в ДГ” и „Тест за възпитателния стил на родителите.”, а представянето им пред родителите под формата на презентации доведе до по – непринуденото приемане на резултатите, изводите и препоръките за следващата ни съвместна работа.

Конкретната ситуация на отворени врата „Празник на вежливостта - правилата в семейството и в ДГ” – , която представям в доклада е заложена в годишния план за работа на групата през тази учебна година и има за цели:

1. Стимулиране интереса на детето за овладяване и използване в ежедневието си на морални норми и етикет на поведение посредством използването на иновативни методи и технологии.

2.Формиране у детето с помощта на иновационни технологии на доброжелателно и вежливо отношение към заобикалящите го хора и проява на внимание и уважение към тях.

3.Получаване на елементарни понятия за добро и лошо.

4. Развиване на желание и умение за сътрудничество и взаимопомощ.

Основните задачи, които бяха изведени са:

1. Затвърдяване и обобщаване знанията на децата за правилата на поведение в обществото и в ДГ посредством мултимедийни презентации.

2. Формиране навици у децата за общуване помежду си и с възрастните, с вежливи форми на обръщение.

3. Предотвратяване на отрицателни качества на характера и поведението на децата.

4. Развиване доброта, отзивчивост, стремеж към правилни постъпки.

5. Възпитаване към доброжелателност, внимание и грижи един към друг.

Реализирането на ситуацията протече през няколко етапа:

1. Предварителна подготовка, която включва:

- подготвяне на сценарии за планираното мероприятие.
- мотивиране и стимулиране на децата за активното им включване в подготовката на празника;
- запознаване с подходяща литература свързана с темата;
- провеждане на разговори и беседи с децата за правилата на поведение в ДГ и в обществото;

- разучаване на стихчета и песни за подготвяне на кратка интерпретация за вежливите думи служеща за въведение в ситуацията;

- беседи, разговори, упражнения, ролеви игри, задължителни регламентирани и нерегламентирани ситуации, презентации по темата;

- изработване на костюми и атрибути към тях;

- подготвяне на презентация по темата;

- изработване на листове за самостоятелна работа, както и медали за децата;

2. Провеждане на ситуацията

На предложената ситуация „Празник на Вежливостта - правилата в семейството и в ДГ” присъстваха директорът на детската градина, колеги и родители.

Под звуците на забавна мелодия децата бяха представени от водещия на мероприятияето като истински артисти и с появата си провокираха аплодисментите на публиката.

За въведение в ситуацията послужи представянето на „вълшебните думички” и кратка интерпретация на разказче за добрите думи и обноски. Ролите бяха поверени на няколко талантиливи деца от групата, които се справиха с огромно желание.

Като мотив за справяне с всички трудности и поставени задачи ни послужи желанието на децата да станат част от страната Вежливания.

За да спечелят званието Вежливанче малчуганите първо си припомниха правилата на поведение в обществото, а след това и правилата на поведение в детската градина посредством две компютърни презентации представени чрез мултимедия, което създаде подходяща игрово-познавателна среда, нужна за представяне на информацията

по темата. По този начин образователното съдържание се възприе по -леко, непринудено и по-ефективно.

След актуализиране и систематизиране на знанията си децата успешно преминаха през три изпитания - задачи, като след справянето с всяка от тях отключваха по едно катинарче от вълшебно ковчеже, което пристигна при нас донесено от магьосник от страната Вежливания. Едно от изпитанията за децата също беше поднесено на децата с помощта на мултимедията под формата на изработена специално по темата игра с въпроси. Всеки правилен отговор даден от децата беше съпроводен от подходящ музикален звук – ръкопляскане.

След успешното справяне и с трите изпитания дойде и дългоочаквания момент, а именно отварянето на всички катинарчета и изненадите от ковчезета. В него кралицата на Вежливостта беше приготвила медал – Вежливанче за всяко дете използващо вълшебните думички и усвоило правилата на поведение, както и вълшебна златна рибка, която да изпълнява желанията на послушните и вежливи деца.

3. Анализ, оценка и изводи от проведената ситуация.

Проведената ситуация остави трайни впечатления у всички присъстващи. Колегите и родителите не скриха задоволството си от знанията и уменията, които показват децата. Отбелязаха положителното въздействие което оказва използването на мултимедийната презентация при усвояването от малчуганите на знания и умения, както и приноса и за овладяването на групата и задържането на вниманието на децата върху извършваните дейности.

Най - голямото си удовлетворение получихме от начина, по който децата приеха нашето предложение и предизвикателство и положиха максимални усилия за подготовката и представянето на ситуацията пред нашите гости, включиха се с желание и трепет във всички дейности предхождащи празника.

С помощта на мултимедийните презентации, изработената компютърна игра и включените песни в ситуацията освен планираните дейности по образователно направление Социален свят се осъществи и връзка с останалите образователни направления по ДОИ.

След планирането и реализирането на ситуацията - „Празник на вежливостта - правилата в семейството и в ДГ.“ могат да се направят следните изводи относно предстоящата работа в групата при реализиране на ситуации, празници и мероприятия:

1.Използването на мултимедийна презентация и други иновативни техники прави усвояването на знанията и уменията от децата по – интересно и увлекателно и ги стимулира да бъдат активни участници в образователно – възпитателния процес.

2.Системното и целенасочено използване на компютърни технологии в работата на педагозите в групата неминуемо води до повишаване на качеството, ефективността и ефикасността на изпълнението на предстоящите планирани дейности.

3.В групата се използват и ще продължат да се използват разнообразни иновативни технологии не само при работата с децата, но и при планиране на дейности с техните родители, на която сме заложили много тази година организирайки родителски срещи, анкети, презентации, среща с психолози, очаквайки сближаване на позициите и постигане на сътрудничество между семейството и педагозите.

Очакванията ни са чрез ефективна ежедневна работа да съумеем да постигнем равновесие и хармония в отношенията между семейство - дете - педагог, което ще

гарантира благоприятно повлияване на ценностната система на децата и разгръщане на положителни черти от характера им.

Светът, в който живеем е динамичен и технологиите непрекъснато се променят и усъвършенстват. Съвременните деца също имат различни очаквания и интереси. Това неминуемо налага използваните традиционни методи и средства за възпитание и обучение умело да се преплитат с актуалните и иновативни технологии.

От педагога в днешно време се изисква да отговаря на високите очаквания на деца и родители, съобразявайки се с индивидуалните им особености използвайки нови възможности и средства.

Съвременната образователна система може да се развива само чрез създаване и разпространяване на иновации в няколко посоки – технологични, икономически, педагогически, организационни. Иновациите в образователната дейност са предпоставка за създаване на нова образователна среда, в която детето променя своята позиция подпомагано от педагога.

Вместо заключение считам, че целта, която се залага в Национална стратегия за въвеждане на ИКТ в българските училища, а именно: „Ефективно използване на съвременните информационни и мрежови технологии за повишаване качеството на образованието, обогатяване на учебното съдържание и въвеждане на иновационни образователни технологии и методи в учебния процес” (Савова,2013:90), съобразена с възрастовите възможности и особености на децата от предучилищна възраст звучи съвсем актуално и напълно осъществимо и в детската градина.

И нека не забравяме, че

„Всичко тече, всичко се променя и нищо не е постоянно освен промяната.”

Хераклит

ЛИТЕРАТУРА

1. Закон за предучилищното и училищното образование
2. Национална стратегия за въвеждане на ИКТ в българските училища
3. Радкова, Д.(2012), ”Очи в очи”, сп.”Образование”, бр.5
4. Савова, В.(2013), „Взаимодействието в детската градина чрез интерактивните игри.”, сп.”Педагогика”, година LXXXV,книжка1